

Gazeta Hajnowska

Sierpień
2020
numer 8 (80)

bezpłatny dodatek
do „Więści Podlaskich”

Raport z audytu dostępności - w ramach projektu „Hajnówka dostępna - program dostępności miasta w sferach kultury i turystyki inspirowany rozwiązaniami włoskimi z miasta Matera”

Po długiej intensywnej pracy Wykonawców audytu dostępności - Fundacji Kulawa Warszawa oraz Fundacji Kultura bez Barrier, przy współpracy z partnerami projektu, otrzymaliśmy zbiorczy raport z badań nad dostępnością. Odbył się on w terminie maj-lipiec. Zastosowano w nim metodę ankietową, bezpośrednie wywiady z przedstawicielami instytucji, audyt architektoniczny w budynkach Urzędu Miasta, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Hajnowskiego Domu Kultury, byłym budynku dworca PKP obecnie użytkowanym przez Stowarzyszenie Kulturalne „Pocztówka” - „Hajnówka Centralna - Przesiadkowa Stacja Kultury”.

Proces audytorski pozwolił na zdiagnozowanie zastanych uwarunkowań pod względem dostępnościowym oraz wypracowanie wytycznych, niezbędnych do wdrożenia w celu stwo-

wienia przestrzeni przyjaznych osobom zmagającym się z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, jak i osobom starszym, rodzicom z dziećmi itp. Dokument będzie towarzyszył realizatorom projektu „Hajnówka dostępna” na każdy etap jego realizacji (w fazie testowania, fazie wdrożeniowej) oraz po jego zakończeniu. Nie wszystkie wskazane problemy uda się zniwelować poprzez przeprowadzenie działań projektowych. Duża ich część będzie wymagała kontynuacji w przyszłości, co wiąże się także z poszukiwaniem dodatkowych źródeł finansowania. Zapraszam do zapoznania się raportem dostępnym na stronie www.hajnówka.pl w zakładce projektu „Hajnówka dostępna”.

Emilia Korolczuk

Główny specjalista ds. wdrożenia w projekcie

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Doświadczenia włoskie dla hajnowskiego dworca

W dniu 17 lipca 2020 r. w ramach projektu pn. „Hajnówka OdNowa. Kooperacja w rewitalizacji – doświadczenia z Reggio Emilia” odbyła się wideokonferencja z przedstawicielami włoskiego partnera.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Miasta Hajnówka, w tym pan Jerzy Sirak - Burmistrz Miasta Hajnówka, przedstawiciele Grupy Inicjatywnej funkcjonującej przy projekcie: Fundacja Wspomagania Edukacji, Integracji i Terapii Osób Niepełnosprawnych „KAJA” i Stowarzyszenie Kulturalne „Pocztówka” oraz kadra projektu. Natomiast z Włoch udało nam się porozmawiać z:

- **Mauro Ponzi:** były Prezes i współzałożyciel Konsorcjum Oscar Romero, współzałożyciel „La Polveriera”, aktualnie doradca Krajowego Konsorcjum Spółdzielni Społecznych CGM;
- **Lorenzo Baldini:** architekt, zaprojektował cały plan architektoniczny „La Polveriera” i współrealizował analizę architektoniczno-społeczną, którą powstała na etapie początkowym całego przedsięwzięcia;

- **Giampiero Lupatelli:** ekonomista, współzałożyciel spółdzielni architektów, współrealizował analizę architektoniczno-społeczną, którą powstała na etapie początkowym całego przedsięwzięcia;
- **Beniamino Ferroni:** Dyrektor Konsorcjum Oscar Romero, Prezes Spółdzielni Społecznej „Winner Mestieri” - Społeczna Agencja Pracy.

Spotkanie miało na celu omówienie i podsumowanie realizowanych w projekcie działań, ze szczególną uwagą na rewitalizowany budynek byłego dworca w Hajnówce. Na wstępie Mauro Ponzi przedstawił historię „La Polveriera”, która od początku miała być miejscem przeznaczonym dla lokalnej społeczności, w tym do pracy z osobami z niepełnosprawnością. Stąd bardzo istotne były warunki, jakie musiało to miejsce spełniać. Miało być łatwo i szybko dostępne dla mieszkańców poruszających się pieszo lub na rowerze oraz sprzyjające rozwijaniu ekonomii społecznej. Pod tym kątem szukano przestrzeni i budynku w mieście Reggio Emilia, na tamte czasy (ponad 30 lat temu) były to działania pionierskie. Padło na wymagające modernizacji obiekty powojenne. Połączenie wymiaru ekonomicznego, społecznego i terytorialnego – oparte o „efekt miasta”, pamiętając o tym, że to wszystko jest w tkance miejskiej – stało się podstawą planowania La Polveriera. Proces planowania trwał długo, ok. 2 lata.

Cd. str. 2

Powiat Hajnowski Beneficjentem rządowego projektu

Sprzęt komputerowy, maseczki, płyny do dezynfekcji - pomoc w związku z pandemią COVID-19 uzyskają dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, ich opiekunowie oraz kadra placówek opiekuńczo - wychowawczych w regionie. Powiat Hajnowski w ramach realizacji projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”, otrzyma na ten cel 214 533,00 zł. Umowa o dofinansowanie została podpisana 24 lipca br. pomiędzy Wojewodą Podlaskim a Starostą Hajnowski Andrzejem Skiepką.

Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom wystąpienia COVID -19 w obszarze pieczy zastępczej i pomoc w formie:

- zakupu wyposażenia potrzebnego do zdalnego nauczania (w powiecie hajnowskim będzie to 66 laptopów z oprogramowaniem i gwarancją);
- zakupu środków ochrony indywidualnej (maseczek, rękawiczek jednorazowych i płynów dezynfekcyjnych);
- zakupu wyposażenia do organizacji miejsc kwarantanny/izolacji dla dzieci z pieczy zastępczej.

Ze wsparcia skorzystają dzieci przebywające w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz ich opiekunowie.

Przedsięwzięcie jest realizowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w partnerstwie z Urzędami Wojewódzkimi, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014–2020. Dotacja, jaką otrzyma Powiat Hajnowski jest sumą środków unijnych (180 808, 41) i krajowych (33 724,59). Zgodnie z umową przekazane dofinansowanie samorząd jest zobowiązany wydatkować do 31 sierpnia 2020 r., zaś realizacja projektu potrwa do września br. *Cieszę się, że pomoc trafi do tego obszaru polityki społecznej, który potrzebuje interwencji. Wielokrotnie dziękowałem Panu Wojewodzie Bohdanowi Paszkowskiemu – jako reprezentantowi Prezesa Rady Ministrów w terenie, za współpracę i zaangażowanie w sprawy regionu Puszczy Białowieskiej, podziękuję również teraz. Każde wsparcie, każda inicjatywa w tak trudnym dla nas wszystkich czasie jest niezwykle ważna – mówi Starosta Hajnowski Andrzej Skiepkó.*

Finansowe wsparcie dla Powiatu Hajnowskiego

27 251,00 przekazał Wojewoda Podlaski Powiatowi Hajnowskiemu z przeznaczeniem wsparcia działalności Domu Pomocy Społecznej ROKITNIK w Białowieży. Umowa pomiędzy Wojewodą Podlaskim a samorządem, reprezentowanym przez Starostę Hajnowskiego Andrzeja Skiepkę, o udzielenie dotacji celowej została podpisana 24 lipca 2020 r. w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Trudny czas epidemii mocno nadwyrężyła kondycję finansową polskiej gospodarki, czego konsekwencje odczują także samorządy. Jesteśmy wdzięczni stronie rządowej za wsparcie, o potrzebie którego informowaliśmy także Pana Premiera Mateusza Morawieckiego podczas jego wizyty w regionie na początku

lipca br. Za wzorową współpracę w terenie gorąco dziękuję Panu Wojewodzie Bohdanowi Paszkowskiemu – wsparcie, jakie dotychczas otrzymaliśmy jest niezwykle ważne. Dotacja, będąca przedmiotem umowy, zostanie wydatkowana zgodnie z ustawowym przeznaczeniem - na prowadzenie domu pomocy społecznej w Białowieży - mówi Starosta Hajnowski Andrzej Skiepkó.

Jak informuje Podlaski Urząd Wojewódzki, na terenie Powiatu Hajnowskiego potwierdzono dotychczas 33 przypadki zakażenia koronawirusem, 29 osób wyzdrowiało. Liczba osób pozostających w kwarantannie – 44 (stan na godz. 8.00, 28.07.2020).

Katarzyna Miszczuk

Doświadczenia włoskie dla hajnowskiego dworca

Cd. ze str. 1

Spoleczność – przestrzeń – relacje – to jest idea tego miejsca – a w środku miasto.

W dużej mierze wszyscy założyciele „La Polverieri” stawiali na integrację mieszkańców. Udało się to dzięki umiejscowieniu w siedzibie restauracji – baru, do którego przychodzą mieszkańcy. Bardzo podnosi to atrakcyjność miejsca i sprawia, że jest tam dobra atmosfera, lubiana przez mieszkańców miasta i innych przybyszy. Natomiast integracja spółdzielni i innych podmiotów współtworzących to miejsce, dokonała się przede wszystkim dzięki temu, że podmioty te utworzyły spółkę społeczną/konsorcjum, co było poważnym zaangażowaniem oraz integrowało je wokół idei „La Polverieri”. Władze miasta były przychylne utworzeniu „La Polverieri”, ale we Włoszech nie ma specjalnie dedykowanych narzędzi wsparcia ze strony samorządu dla takich inicjatyw. Jedynym sformalizowanym elementem współpracy „La Polverieri” z miastem jest umowa użyczenia lokalu.

W „La Polverierze”, już na etapie samego pomysłu, usługi dla osób z niepełnosprawnością były bardzo ważną składową i dlatego zajmują dużą przestrzeń w jej siedzibie. Niektóre usługi (**więcej o usługach w załączniku**) są świadczone przez poszczególne spółdzielnie, które weszły w skład konsorcjum i które zainwestowały swoje środki w budynek, a także

prowadzą tam swoją działalność. Jest też część wynajęta, np. dla ministerstwa obrony, które prowadzi działania skierowane do więźniów. Partner włoski wspominał, że aktualnie gdyby mieli więcej powierzchni do dyspozycji, to bez problemu udało by się ją wynająć – **im więcej usług skupia się w jednym miejscu, tym bardziej atrakcyjne to miejsce się staje** – i dla mieszkańców i dla przedsiębiorców.

Podobieństwa i różnice pomiędzy „La Polveriera” a Hajnówka Centralna - Przesiadkowa Stacja Kultury.

Podobieństwa:

- oba miejsca mają swój początek w pewnej idei/wizji, nie są ukształtowane pod kątem potrzeb projektowych, lecz tworzone są z myślą o pewnej idei, jako oddolna inicjatywa;

- zarówno w Hajnówce, jak i w Reggio Emilia była i jest przychylność władz do tych idei, choć wokół nich było dużo kontrowersji, np. w Reggio Emilia ze strony mieszkańców i urzędników. Zmieniło się to po tym, jak wszyscy poznali „La Polvereire” i doceniali jej wartość dla mieszkańców i miasta.

Różnice:

- potencjał organizacji tworzących te miejsca – „La Polveriera” była tworzona przez duże i silne spółdzielnie, także pod względem zasobów finansowych. W przypadku Hajnówki Centralnej – Przesiadkowej Stacji Kultury jest inaczej – Stowarzyszenie Kulturalne „Pocztów-

ka” jest samodzielną organizacją, dopiero poszukującą innych partnerów, ze skromnymi środkami;

- „lokomotywą” całego przedsięwzięcia jest w La Polverierze konsorcjum kilku podmiotów, a w Hajnówce jedno stowarzyszenie.

Wyzwanie?

Przed nami wyzwanie, nie tylko projektowe, o które zapytaliśmy partnera włoskiego, a mianowicie - Co zrobić żeby podmioty ekonomiczne chciały współpracować razem, w jednym miejscu?

Uzyskaliśmy odpowiedź, którą już usłyszeliśmy w naszej wcześniejszej rozmowie o „La Polverierze”. **Miejsce, które tworzycie, ma być atrakcyjne dla wszystkich mieszkańców, przyciągające ludzi i różne podmioty. W tym kontekście ważna jest też edukacja budująca kulturę współpracy.** Aktualnie w Hajnówce ważne jest również wsparcie marketingowo-promocyjne. Jest to bardzo ważne, bo pomysł i miejsce ma potencjał.

Czego może nauczyć nas przykład rewitalizacji „La Polverieri”?

Komentarz zamykający przedstawienie realizacji projektu rewitalizacji dawnego obiektu wojskowego nazywanego „La Polveriera” w mieście Reggio Emilia – wygłoszony do przyjaciół z Polski przez pana Giampiero Lupatelli:

„Po krótkim przedstawieniu przez pana Lorenzo Baldini głów-

nych założeń rewitalizacji miejskich zabudowań zwanych „La Polveriera” w mieście Reggio Emilia, zrealizowanej dzięki inicjatywie i zaangażowaniu Konsorcjum Oscar Romero oraz spółdzielni socjalnych, pozwolę sobie na krótką refleksję. Chciałbym wyjaśnić, czego nauczyłem się pracując przy tym projekcie.

Christian Norberg Schulz, myśliciel XX wieku, wypowiedział się kiedyś o dziedzictwie kulturowym tymi słowami: „*zmienia znaczenie przestrzeni z miejsca bez duszy na miejsce z duszą, ponieważ tam toczy się życie*”. Myśl ta, według mnie, doskonale oddaje również ideę rewitalizacji miejskiej.

Dobrze wiemy, że życie jest

„La Polveriera” pozostanie ważnym elementem moich osiągnięć zawodowych, ale w szerszym pojęciu jest dla mnie doskonałym przykładem przejawu świadomości społecznej.

Lorenzo pokazał nam między innymi schemat stworzony przez Wydział Administracji Urzędu Miasta Reggio Emilia, w którym wykazuje, że tylko kiedy trzy składniki zostaną odpowiednio włączone, to znaczy czynnik ekonomiczny, społeczny i miejsca, można stworzyć coś, co nazwiemy „efektem miasta”.

Ten schemat pokazuje, że wystarczy połączyć te trzy składniki i już – sukces mурowany! Że wystarczy miejsce i infrastruktura plus określona grupa społeczna oraz odpowiednie zasoby finansowe.

Myślę, że to nie wystarczy. I jestem zdania, że niewątpliwym sukces „La Polverieri” jest doskonałym przykładem na moje słowa. Inne podobne inicjatywy napotykały wiele trudności i nie zawsze zakończyły się zgodnie z oczekiwaniami, a przecież składniki były takie same.

niesamowitym procesem, że żeby zaistniało nie wystarczy tylko odpowiednie składniki. Niezbędny jest również element z założenia abstrakcyjny, nieskończony. To pasja i zaangażowanie ludzi, kobiet i mężczyzn, starych i młodych, którzy postrzegają projekt jako realizację, chociażby częściową, ich głębokich pragnień, które towarzyszą im od dawna.

Tak właśnie było w przypadku „La Polverieri i wielkiego sukcesu jej rewitalizacji. To była dla mnie ważna lekcja.

Po takich słowach nie pozostaje nam nic innego jak zaprosić mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i inne podmioty do zaangażowania się w tworzenie miejsca **Hajnówka Centralna – Przesiadkowa Stacja Kultury**.

Kadra projektu:

**Katarzyna Potoniec /OWOP Białystok/
Anna Pacewicz /Urząd Miasta Hajnówka/
Magdalena Chirko /Urząd Miasta Hajnówka/**

Nowy stadion hajnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji już otwarty

Oficjalne otwarcie zmodernizowanego kompleksu sportowego nastąpiło 31 lipca 2020 r. Po długim procesie wykonawczym mieszkańcy miasta, powiatu hajnowskiego mogą cieszyć się nowoczesnym stadionem, gdzie pasjonaci sportowych zmagają będą mogli rozwijać swe pasje oraz kibicować sportowcom podczas zawodów – meczów piłki nożnej, siatkowej, zmagają lekkoatletycznych itp.

Pierwszymi zasiadającymi na trybunach byli goście zaproszeni na tę okazję, jak też zainteresowani mieszkańcy. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. Bohdan Paszkowski Wojewoda Podlaski, Andrzej Skiepmo Starosta Powiatu Hajnowskiego, Joanna Sarosiek Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, Jan Załewski Wiceprezes Podlaskiej Federacji Sportu w Białymstoku, Tomasz Za-

brocki przedstawiciel wykonawcy firmy PANORAMA Obiekty Sportowe, a także lokalni samorządowcy, duchowni.

Ogrom pracy włożonej w realizację inwestycji - od momentu projektu, wyboru wykonawcy aż po prace modernizacyjne, składają się do wielkich ukłonów oraz podziękowań wszystkim osobom pracującym na rzecz jej urzeczywistnienia. Szczere słowa podziękowania padły ze strony gospodarza miasta - Burmistrza Jerzego Siraka.

Starosta hajnowski podkreślał

duże znaczenie stadionu dla rozwoju sportu w mieście i powiecie. Daje on ogromną szansę młodym, zdolnym sportowcom na szlifowanie swoich sportowych umiejętności oraz odnoszenia coraz to większych sukcesów przez nich na różnych szczeblach.

Na nowy kompleks sportowy składa się:

- stadion lekkoatletyczny wyposażony w bieżnię 4-torową o długości 400 m i bieżnię sprinterską 6 torową o długości 130 m z nawierzchnią

- syntetyczną, dwuścieżkową skocznię do skoku w dal i trójskoku, rzutnię do pchnięcia kulą z nawierzchnią z mączki ceglanej, dwa rozbiegi do rzutu oszczepem, boisko piłkarskie główne z nawierzchnią z trawy naturalnej o polu gry 64x105m, z automatycznym systemem nawadniania,
- boisko piłkarskie treningowe z nawierzchnią syntetyczną,
- dwa boiska do siatkowej piłki plażowej,
- dwa korty tenisowe,
- budynek magazynowy na sprzęt z pomieszczeniem dla obsługi technicznej,
- kontener kasy biletowej,
- wiata przeszklona dla komentatora,
- trybuny zadaszone dla co najmniej 1000 osób,

- wiaty dla zawodników rezerwowych. Obiekt jest monitorowany przez system monitoringu - 21 kamer oraz nagłośnienie.

Kompleks sportowy OSiR oraz zagospodarowanie placu przy Hajnowskim Domu Kultury wraz z Rodzinną Strefą Zabaw są inwestycjami zrealizowanymi w ramach projektu dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego Hajnówka OdNowa” – rewitalizacja strefy urbanistycznej „Chemiczna” na terenie Miasta Hajnówka (modernizacja stadionu, budowa basenów, budowa placu zabaw przy HDK).

Wartość projektu: 13 877 459,01 zł. Wartość dofinansowania: 9 372 619,16 zł.

Emilia Korolczuk

Skorzystaj ze wsparcia. Program Aktywny Samorząd

Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, wykształcenia czy zakup niezbędnego sprzętu – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wspiera osoby niepełnosprawne w pokonywaniu barier o charakterze społecznym i zawodowym, realizuje program Aktywny Samorząd. W 2020 r. pula środków to ponad 180 tys zł.

Aktywny Samorząd to subsydialny program, dodatkowy instrument finansowy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umożliwiający wsparcie w ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej. Program składa się z dwóch modułów. Pierwszy dotyczy współfinansowania usług, sprzętu i elektroniki usprawniającej poruszanie się, drugi – zakłada pomoc w uzyskaniu wykształcenia wyższego.

Moduł I zakłada dofinansowanie zadań niwelujących bariery

transportowe, bariery w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym oraz bariery w poruszaniu się. W ramach tego, w zależności od posiadanego stopnia niepełnosprawności, można ubiegać się o pomoc:

- w uzyskaniu prawa jazdy;
- w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu;
- w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- pomoc w zakupie protezy kończyny;
- w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania lub też pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu.

Ponadto w ramach utrzymania aktywności zawodowej, można również wnioskować o finansowe wsparcie w zapewnieniu opieki dla dziecka przebywającej w placówce

oświatowej – żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką (np. w sytuacji gdy zatrudniamy nianię na podstawie umowy cywilnoprawnej).

Zobacz: Szczegółowa lista zadań wraz z kryterium w linku

Natomiast w ramach Modułu II osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności mogą wnioskować o pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Termin zakończenia przyjmowania wniosków w ramach MODUŁU I wypada 31 sierpnia 2020 r., natomiast w ramach MODUŁU II - 10 października 2020 r. (dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2020/2021). By złożyć wniosek, nie ma konieczności fatygowania się do siedziby Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – nabór do Programu prowadzony jest również w formie elektronicznej w systemie

SOW <https://sow.pfron.org.pl/>.

W zeszłym roku z Programu Aktywny Samorząd skorzystało 44 osoby (w ramach dwóch modułów), jego całkowita wartość w 2019 r. to ponad 189 tys. zł. Program jest kontynuowany także w 2020 r., podlaski oddział PFRON skierował do samorządu powiatu srodki w wysokości ponad 181 467,00 zł. Dotąd do PCPR w Hajnówce wpłynęły 34 wnioski (w ramach dwóch modułów). Pomoc społeczna jest jednym z istotnych zadań samorządu powiatowego, który wymienia ustawa z 05 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym [Dz.U. z 2019, poz. 511, red.]. *W celu spójności działań na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych Rada Powiatu Hajnowskiego uchwaliła Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych i Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Większość z postawionych celów jest*

realizowana dzięki skutecznemu wykorzystaniu środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – głównego instrumentu samorządu powiatowego w pomocy osobom niepełnosprawnym. By zwiększyć pulę pozyskiwanych funduszy od 2012 r. powiat hajnowski przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Program to dobry instrument finansowy, wspierający rehabilitację i rozwój – mówi Starosta Andrzej Skiepmo.

Masz pytania do realizacji Programu lub chciałbyś skorzystać z pomocy i nie wiesz od czego zacząć? Skontaktuj się z PCPR:

Kontakt z PCPR w Hajnówce: ul. Piłsudskiego 10a, 17-200 Hajnówka, w godz. 730 - 1530 telefonicznie pod numerem 85 6823642 lub 85 6825983 e-mail: pcpr@powiat.hajnówka.pl egrygoruk@powiat.hajnówka.pl

Katarzyna Miszczuk

W trosce o bezpieczeństwo zdrowotne – kleszczowy projekt profilaktyczny w hajnowskim szpitalu

Możliwość otrzymania bezpłatnego pakietu szczepionki przeciwko KZM, bezpłatne szkolenia – SP ZOZ wraz z samorządem powiatu hajnowskiego zaangażował się nowy projekt mający na celu przeciwdziałanie chorobom odkleszczowym, a którego liderem jest Urząd Marszałkowski.

2017 – 114 osób, 2018 – 99 os., 2019 – 71, współczynnik zapadalności w 2019 – 164,6 (w porównaniu do średniej krajowej wynoszącej 49,51*) – takie żniwo zebrała borelioza z Lyme w powiecie hajnowskim ciągu ostatnich trzech lat. Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM) również wyrabia swoją ponurą statystykę – 60 osób w ciągu ostatnich trzech lat (2017-2019), współczynnik zapadalności w 2019 r. – 44,00 (przy średniej krajowej wynoszącej 0,61!)*. Zapadalność na choroby odkleszczowe w województwie podlaskim jest najwyższa w kraju – ale nawet na tle Podlasia powiat hajnowski niechlubnie się wyróżnia. Dane zachorowalności na choroby odkleszczowe w regionie Puszczy Białowieskiej mocno przewyższają średnią wojewódzką – i tak wysoką w skali kraju. Choć przytaczanie suchych danych statystycznych nie jest najlepszym pomysłem na dobry początek żadnego tekstu, w tym akurat przypadku dobitnie pokazuje, jak wielkim problemem dla naszego regionu są choroby odkleszczowe – trudne do leczenia, wywołujące szereg powikłań, skutkujące wyłączeniem z życia zawodowego, społecznego, a w skrajnych przypadkach śmiercią. W nierównej walce z milimetrowymi pajęczakami, wywołujących nieproporcjonalnie do swoich rozmiarów zdrowotne problemy, skuteczne są wczesna profilaktyka, promocja zdrowia i interwencja. Wszystkie te elementy zawiera „Projekt profilaktyki chorób

odkleszczowych i eliminowania skutków ich występowania w najbardziej zagrożonych grupach ryzyka województwa podlaskiego” – inicjatywa wraca w nowej odsłonie.

Doświadczenie SP ZOZ w realizacji projektów o podobnej tematyce

W 2018 r. szpital podjął się realizacji projektu, niemniej z przyczyn niezależnych od SP ZOZ wówczas nie udało się zrealizować, szpital nie odpuścił. *Mając na uwadze skalę ryzyka zachorowania na choroby odkleszczowe w naszym regionie, wynikającą z położenia geograficznego i uwarunkowań środowiskowych, z uwagi na dobro społeczności lokalnej ponownie przyjęliśmy ofertę udziału w projekcie i podjęliśmy wyzwanie – mówi dyrektor SP ZOZ Grzegorz Tomaszuk. Dzięki determinacji, zaangażowaniu i współpracy projekt wraca w nowej odsłonie – pod egidą Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w roli lidera, a SP ZOZ – partnera.*

Zaangażowanie do inicjatywy hajnowskiego szpitala nie dziwi – placówka w swojej strukturze posiada 9 POZ oraz Oddział Obserwacyjno – Zakaźny. Szpital ma także bogate doświadczenie w realizacji tematyki chorób odkleszczowych – w latach 2013- 2015 placówka realizowała projekt „Rozwój współpracy transgranicznej w zakresie profilaktyki, diagnostyki i leczenia chorób przenoszonych przez kleszcze w rejonach endemicznego ich występowania na pograniczu polsko – białoruskim”. Projekt miał na celu poprawę stanu zdrowia mieszkańców powiatu hajnowskiego i obwodu grodzieńskiego poprzez poprawę profilaktyki, diagnostyki i leczenia chorób przenoszonych przez kleszcze. W wyniku realizacji projektu dokonano modernizacji Medycznego Laboratorium Diagnostycznego:

szpital w Hajnówce przeprowadził gruntowny remont laboratorium oraz zakupił nowoczesną aparaturę. Obok nowych mebli, komputerów, zamrażarek, wirówek i lodówek, laboratorium zostało wyposażone w najnowocześniejszy, specjalistyczny sprzęt do wykrywania chorób przenoszonych przez kleszcze. Dzięki temu placówka dysponuje teraz zautomatyzowanym systemem wykonywania testów wykrywających choroby przenoszone przez kleszcze.

Zadania przewidziane w projekcie

Tymczasem „Projekt profilaktyki chorób odkleszczowych i eliminowania skutków ich występowania w najbardziej zagrożonych grupach ryzyka województwa podlaskiego” będzie realizowany na terenie powiatów: hajnowskiego, sokólskiego i sejneńskiego. Działania w projekcie adresowane są do pracujących w sekcjach najbardziej narażonych na ukąszenie przez kleszcza – tj. rolnictwo, rybactwo i łowiectwo w wieku 18-64 lata (osób fizycznych i podmiotów gospodarczych), a także pracowników sektora podstawowej opieki zdrowotnej – lekarzy POZ i lekarzy medycyny pracy.

Udział w projekcie ma zwiększyć świadomość nt. negatywnych skutków występowania chorób odkleszczowych – za sprawą szkoleń adresowanych do kadry medycznej POZ oraz spotkań szkoleniowych (odbywających się woj. w trakcie eventów) dla pracujących w sektorach łowiectwo, rybactwo i rolnictwo. Ponadto wśród osób z wytypowanych sektorów będą przeprowadzane porady profilaktyczne połączone z ankietami mających na celu ocenę zagrożenia pokłucia przez kleszcze. Ankieta będzie przeprowadzana w POZ, tak aby w przypadku rozpoznania osoby z grupy ryzyka możliwe było natychmiastowe skierowanie uczestnika na wizytę lekarską i ewentualne poddanie szczepieniu ochronnemu przeciwko KZM. Mieszkańcy powiatu hajnowskiego speł-

nijący kryteria włączenia do projektu – a więc rolnik, myśliwy, rybak w wieku 18-64 lata, po uzupełnieniu ankiety w POZ, zostaną zakwalifikowani do **bezpłatnego szczepienia** przeciwko KZM. Udział w projekcie kwalifikuje do bezpłatnego otrzymania trzech dawek szczepienia, gdzie cena rynkowa jednej dawki waha się od 110 do 130 zł. **Możliwość otrzymania bezpłatnego pakietu szczepionki przeciwko KZM** przyczyni się do poprawy stanu zdrowia populacji woj. podlaskiego, zmniejszając zagrożenie choroby. Brak odpłatności za szczepienia to istotna zmiana – w poprzedniej odsłonie projektu uczestnik miał ponieść koszt w wysokości 30 zł (10 zł za jedną dawkę).

Realizacja projektu – krok po kroku

W pierwszej kolejności planowana jest edukacja grupy docelowej, w związku z czym przygotowujemy cykl szkoleń. W związku z sytuacją epidemiologiczną projektowy kalendarz uległ zmianie. Zaglądamy na stronę powiatu i szpitala a także profil na Facebook – tam

pojawi się więcej szczegółów odnośnie rekrutacji i terminarzu zadań. A o samych zagrożeniach, jakie niosą choroby odkleszczowe dowiedzieć się za pośrednictwem kampanii informacyjnej – w ramach projektu przewidziano opracowanie, kolportaż i promocję materiałów edukacyjnych skierowanych do rolników, rybaków i łowczych, dostępnych w POZ, w jednostkach samorządu terytorialnego oraz w mediach.

Realizacja projektu potrwa do 2023, jego całkowita wartość to 9 798 867, 71 zł, z czego dofinansowanie w ramach RPO to 9 308 924, 32 zł. Realizacja projektu na terenie powiatu hajnowskiego to koszt 348 073,80 zł, z czego dofinansowanie wynosi 330 670,11.

Katarzyna Miszczuk

*Współczynnik zapadalności oblicza się poprzez przeliczenie danych surowych na 100 tys. mieszkańców, umożliwiając w ten sposób porównanie liczby zachorowań w jednostkach administracyjnych o różnej liczbie mieszkańców.

** Dane PSSE w Hajnówce z – stan na listopad 2019 r

Pomoc finansowa i stypendia socjalne w roku szkolnym 2020/2021

Zbliża się nowy rok szkolny. Z uwagi na epidemię będzie się różnił on poprzednich swoją formą i wzmocnionym bezpieczeństwem sanitarnym naszych dzieci. Mimo tego jak co roku rodzice dzieci mogą starać się o pomoc finansową na wyprawkę szkolną oraz stypendia socjalne.

I. Pomoc finansowa na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w roku szkolnym 2020/2021 w ramach rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym.

Ubiegać się mogą o nią uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego tj. osoby słabosłyszące, niesłyszące, słabowidzące, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu, lekkim, z niepełnospraw-

nością ruchową, z autyzmem.

Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2020/2021, w terminie do dnia 7 września 2020r.

Do wniosku dołącza się kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe.

II. Zasady ubiegania się o stypendia socjalne w roku szkolnym 2020/2021

Cd. str. 4

Święto Wojska Polskiego i 100. rocznica Bitwy Warszawskiej „Cudu nad Wisłą”

Tradycyjnie 15 sierpnia społeczność hajnowska spotyka się przy mogile Żołnierzy Wojska Polskiego z 1920 r., by oddać hołd poległym, walczącym o wolność państwa polskiego. Minął równo wiek od zwycięskiej bitwy z rosyjskim okupantem, która w historii zapisała się jako „Cud nad Wisłą”.

Obchody rozpoczęła przemarsz pocztów sztandarowych, hajnowskiej orkiestry dętej i wszystkich zgromadzonych gości, pod pomnik przy ul. Łagodnej. Swego duchowego wsparcia podczas uroczystości udzielił ks. bp Antoni Pacyfik Dydyca diecezji drohiczyńskiej. Ireneusz Kiedys Zastępca Burmistrza Miasta Hajnówka w swoim przemówieniu podkreślał: „...Święto Wojska Polskiego to okazja do refleksji nad rolą wojska i żołnierzy w wolnej Polsce, ale również do podziękowania tym, którzy obecnie pełnią żołnierską służbę, za codzienną pracę na rzecz zapewnienia nam bezpieczeństwa i gotowość do obrony Ojczyzny. Dzisiejsze uroczystości z okazji Święta Wojska Polskiego przypominają nam o takich wartościach jak odwaga, honor, poświęcenie...”

Symboliczną cześć ofiarom wojny polsko-bolszewickiej złożyły delegacje:

- Urzędu Miasta Hajnówka: Ireneusz Kiedys zastępca Burmistrza, Walentyna Pietruczuk Przewodnicząca Rady Miasta Hajnówka i Barbara Laszkiewicz Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Hajnówka,
- Starostwa Powiatowego w Hajnówce: Joanna Kojo Wicestarosta Powiatu Hajnowskiego,

Danuta Rola Sekretarz Powiatu Hajnowskiego wraz z Mikołajem Janowskim Radnym Sejmiku Województwa Podlaskiego,

- Urzędu Gminy Hajnówka: Aleksander Kulik Zastępca Wójta, Mikołaj Golonko Zastępca Przewodniczącego Rady Gminy Hajnówka,
- Dariusz Łuczak, były generał brygady w korpusie oficerów ABW, w latach 2013-2015 szef ABW,
- 2. Regionalnej Bazy Logistycznej Skład Hajnówka: sierż. Mariusz Antosiuk, sierż. Robert Łapiuk,
- Aresztu Śledczego w Hajnówce, Komendy Powiatowej Policji i Komendy Powiatowej Straży Pożarnej: Ppłk Roman Paszko Komendant Aresztu Śledczego, nadkom. Maciej Ciuruk I Zastępca Komendanta Powiatowej Policji, mł.bryg. Grzegorz Bajko KP PSP w Hajnówce,
- Stowarzyszenia Akacja Katolicka: Aldona Olejnicka, Lech Michalak, Zdzisław Wiatrowski,
- PSS Społem w Hajnówce: Mieczysław Gmiter, Katarzyna Dąbek,
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Hajnówce: Marek Szczerba kierownik ARIMR w H-ce,
- Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Hajnówce.

Tegoroczne obchody były nieco skromniejsze niż zazwyczaj, ze względu na stan epidemii. Miejmy jednak nadzieję, że za rok spotkamy się w większym gronie, a także z pokazami sprzętu wojskowego oraz tradycyjną grochówką.

Emilia Korolczuk

Serduszko na nakrętki na skwerku im. plut. Bolesława Bierwiaczonka

Hajnówka jest pełna dobrych serc. Przekonujemy się o tym w ostatnim czasie bardzo często, szczególnie podczas akcji zbierania funduszy na leczenie małego hajnowianina Kubusia, zmagającego się z SMA. Organizowane w tym celu są m.in. kiermasze, rajdy rowerowe, akcje zbierania nakrętek. W przypadku tej ostatniej od pewnego czasu przed siedzibą urzędu miasta ustawione są kontenery, do których każdy może wrzucić nakrętki. Na ośmiast na skwerku im. plut. B. Bierwiaczonka stanął pojemnik w kształcie wielkiego czerwonego serca.

To akt dobrej woli i chęci pomocy społeczników z „Akcji Hajnówka”, którzy zebrali środki, kupili i postawili serduszko.

Inicjatorów wsparły władze miasta Burmistrz Jerzy Sirak wraz z Zastępcą Ireneuszem Kiendysiem.

Dochód ze sprzedaży nakrętek zostanie przeznaczony na leczenie Kubusia, a w przyszłości dla innych potrzebujących. Zatem czas zapełnić serduszko!

Emilia Korolczuk
fot. fb.com/akcja Hajnówka

Pomoc finansowa i stypendia socjalne w roku szkolnym 2020/2021

Cd. ze str. 3

W roku szkolnym 2020/2021 wnioski o stypendium szkolne można składać, jeśli miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia wynosi do 528 zł netto na osobę. We wniosku należy wykazać dochody z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku tj. z SIERPNIA 2020 r.

Termin składania wniosków:

- od 1 do 15 września 2020 r. (nieprzekraczalny termin)
- w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych - do dnia 15 paź-

dziernika 2020 r. (gdyż słuchacze kolegium, rok szkolny rozpoczynają od 1 października).

Wnioski i załączniki pobiera się:

- ze strony internetowej urzędu, zakładka oświata
- w szkołach na terenie miasta Hajnówka,
- w Zespole Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Hajnówka, pokój 11 (parter), tel. (85) 682 29 94 lub 206 (II piętro) tel. (85) 682 24 88.

Szczegółowe informacje odnośnie pomocy finansowej można uzyskać w Zespole Oświaty, Kultury i Sportu (Urząd Miasta), na www.hajnówka.pl oraz w placówkach oświatowych.

Emilia Korolczuk

Letnie działania Hajnówki dostępnej

Partnerzy projektu „Hajnówka dostępna” nie odpoczywają nawet w wakacje. W ramach działań projektowych mają miejsce wydarzenia kulturalne dostosowane do osób z niepełnosprawnościami. Tegoroczna XII edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Wertep odbyła się pod hasłem „dostępność”. Podczas tej imprezy kulturalnej każdy bez wyjątku mógł bez żadnych barier doświadczyć teatralnych wrażeń. Szczególnie dla osób z dysfunkcjami wzroku, słuchu organizatorzy ze Stowarzyszenia Kulturalnego „Pocztówka” zadbałi o udogodnienia w odbiorze treści spektakli poprzez spektakle szepcane, dostępność tłumacza języka migowego. W mobilnych punktach informacji mogliśmy zasięgnąć informacji o wydarzeniach oraz festiwalowych propozycjach związanych z dostępnością. Ten kto nie mógł bezpośrednio uczestniczyć w Wertepie miał możliwość obejrzenia spektakli online. Jeśli nadal jesteście nimi zainteresowani to są dostępne na profilu fb.com/InternationalTheatreFestivalWertep. Wszystkich zapewne zachwyciły 3 rowerowe riksze, które służyły pomocą osobom starszym, z problemami

w poruszaniu się, z ciężkim bagażem. Wertep odwiedzili członkowie Polskiego Związku Niewidomych koło terenowe w Hajnówce, którzy pełnili rolę „testerów” wdrażanych udogodnień dostępnościowych. Ich uwagi i opinie są dla uczestników projektu bardzo cenne, gdyż pozwolą stworzyć „kulturę bez barier” w przyszłości.

7 sierpnia natomiast, Hajnowski Dom Kultury zorganizował kino plenerowe z opcją audiodeskrypcji. Widzowie obejrzeni film „Mężczyzna imieniem Ove” z napisami i lektorem w języku polskim. Dla osób z trudnością w poruszaniu się dostępne były krzeselka (zamiast leżaków), natomiast osoby z dysfunkcjami wzroku mogły skorzystać ze słuchawek do audiodeskrypcji. Kolejne dostosowane seanse jeszcze w sierpniu.

Już w połowie sierpnia startujemy z cyklem kursu dla asystentów osób z niepełnosprawnościami.

Emilia Korolczuk

Główny specjalista ds. wdrożenia w projekcie Wertep Festival

Gazeta Hajnowska – bezpłatny dodatek do „Wieści Podlaskich” ISSN-1509-0329.

Wydawca: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Besawa” spółka z o.o., w Białymstoku, ul. Dąbrowskiego 28 lok. 34. gazeta@hajnowka.pl, redakcja@powiat.hajnówka.pl

Redaktor Naczelny: redaktor wydania: Wiesław Sokółowski tel. 601 724 296

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.